

Nämnden Svenska rum

26.10.2023

Sammanträde

Nämnden Svenska rum

Tid

26.10.2023 kl. 17:33 - 18:48

Plats

Sektorn för Fostran och lärande, Karaporten 1, Esbo

Närvarande

Gästrin Eva-Lena

ordförande

Akinyemi Aino

vice ordförande

Norrgrann Tom

medlem

Becker Emilia

medlem

Vehmanen Emma-

medlem

Stina

Hellsten Kenneth

medlem

Ramm-Schmidt Henrik

medlem

Hämelin Fredrika

medlem

Helmes Marianne

medlem

Nyman Henri

medlem

Christensen Hanne-

ersättare

Grete

Strömberg Lilian

ersättare

Vaquer Pia

ersättare

Laiho Mia

representant för

anlände kl. 17:43 § 79

stadsstyrelsen

Weurlander Hans

representant för

ungdomsfullmäktige

Jaakkola Tomas

representant för personalen

Rinta-aho Harri

direktör för sektorn för fostran

och lärande

Högström Barbro

direktör för svenska

bildningstjänster

Helin Erkki

lokalutvecklingschef

avslägsnade sig kl. 18:30

efter § 80

Hinkkanen Lena

kommunikationsspecialist

Pullinen Paula

förvaltningsplanerare,

sekreterare

Frånvarande

Hertell Sirpa

Lundén Rasmus

Liljelund John

Underskrifter

Eva-Lena Gästrin
ordförande

Paula Pullinen
sekreterare

Protokollet justerat och godkänt

Tom Norrgrann
protokolljusterare

Protokollet framlagt

Detta protokoll publicerades i det allmänna datanätet 31.10.2023.

Ärenden

Paragraf nr	Bilaga nr	Ärendets rubrik	Sida
§ 76		Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet	4
§ 77		Val av protokolljusterare	5
§ 78		Beslut av tjänsteinnehavare och direktorer	6
§ 79		Fastställande av antalet nybörjarplatser vid Mattlidens gymnasium läsåret 2024-2025	8
§ 80		Utredning om behoven av verksamhetsställen för sektorn för fostran och lärande med tanke på investeringsprogrammet 2024–31	11
§ 81		Motion om att genom undervisning förebygga olägenheter som orsakas av att barn och unga använder smarttelefoner för mycket	15

§ 76

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Beslut

Ordföranden konstaterade att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Redogörelse

Nämnden Svenska rum hade sammankallats genom en möteskallelse 13.10.2023. Kallelsen var undertecknad av nämndens ordförande och hade sänts till nämndens ledamöter och andra som har rätt att närvara. Föredragningslistan hade även sänts till ersättarna för kännedom.

(Enligt Esbo stads förvaltningsstadga del II, § 3 och § 10)

Esbo stad

Protokoll

5/19

Nämnden Svenska rum

§ 77

26.10.2023

§ 77

Val av protokolljusterare

Beslut

Tom Norrgrann utsågs att justera protokollet.

§ 78

Beslut av tjänsteinnehavare och direktioner**Förslag****Direktör för svenska bildningstjänster Barbro Högström:**

Nämnden Svenska rum beslutar enligt kommunallagen 92 § att inte ta upp nedannämnda beslut till behandling:

Direktör för svenska bildningstjänster

Allmänna ärenden

9.10.2023 § 2

Ersättningsyrkande för glasögon som gått sönder i skolan

17.10.2023 § 3

Ersättningsyrkande för sakskada i skolan

Personalärenden

6.10.2023 § 43

Ledare inom småbarnspedagogik, 319300, fast anställning tjänsteförhållande, Karamalmens daghem och Smedsby daghem, ESPOO-03-2504-23

Undervisningschef

Personalärenden

6.10.2023 § 1

Lärare för språk- och kulturgrupper, anställning i tjänsteförhållande för viss tid, Svenska bildningstjänster, ESPOO-03-2569-23

Rektor, Mattlidens gymnasium

Personalärenden

13.10.2023 § 6

Timlärare i engelska, huvudsyssla i gymnasiet, vakansnummer 805908, visstidsanställning tjänsteförhållande, tjänsten lämnas otillsatt, Mattlidens gymnasium, ESPOO-03-2548-23

Esbo stad

Protokoll

7/19

Nämnden Svenska rum

§ 78

26.10.2023

Direktioner, mötesprotokoll

Direktionen för Karamalmens skola 27.9.2023

Direktionen för Kungsgårdsskolan 9.10.2023

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Ordningsnummer 2987/12.01.00/2023

Nämnden Svenska rum 26.10.2023 § 79

§ 79

**Fastställande av antalet nybörjarplatser vid Mattlidens gymnasium
läsåret 2024-2025**

Beredning och upplysningar:
Westerlund Mia
Nordberg Anna
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för Svenska bildningstjänster Högström Barbro

Nämnden Svenska rum beslutar att högst 175 studerande inom den allmänna linjen och högst 50 studerande inom IB-linjen antas till Mattlidens gymnasium läsåret 2024–2025. Till IB-utbildningens 50 platser kan högst 8 studeranden antas enligt provning.

Behandling**Beslut**

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

På våren 2024 går 359 elever som antingen bor i Esbo eller går i Esboskolorna ut årskurs 9 i grundskolan eller i HUX-utbildning vid Prakticum. Av dessa går 48 elever i skola i Grankulla.

Enligt vedertaget förfaringssätt har gymnasieplats i Mattlidens gymnasium reserverats för ca 60 % av antalet elever som slutför den grundläggande utbildningen. Inför läsåret 2024–2025 föreslår finska andra stadiets utbildning att den procentuella andelen som reserveras gymnasieplats skulle vara 66 %. För nämnden föreslås att antalet nybörjarplatser i Mattlidens gymnasium läsåret 2024–2025 fastställs till högst 175 studerande inom den allmänna linjen och högst 50 studerande inom IB-linjen så att procentuella andel inom den svenska gymnasieutbildningen kommer upp till 63 %.

Detta innebär att det inte grundas en ny grupp i Mattlidens gymnasium. Grupperna i årskursen som dimitteras våren 2024 är lika många som i

årskursen som inleder sina studier hösten 2024. Således ökar inte gymnasiets studerandeantal. Detta är viktigt med tanke på att skolcentrets lokalsituation redan är ansträngd. Ett ökat antal studerande kan genom ökad trängsel ha en negativ effekt på studerandenas välbefinnande, trivsel och studiemotivation.

För öppenhet i beslutsfattande och sökandens rättsskydd är det motiverat att på förhand definiera hur många sökande som kan antas till IB-utbildning enligt provning.

Antalet nybörjarplatser på den allmänna linjen har de senaste åren höjts för att reservera plats för en större andel esboelever. En ökande andel av esboeleverna har dock ansökt till gymnasieutbildning i en annan kommun. Samtidigt har andelen utsocknes studeranden klart ökat.

Statistik för de senaste årens antagning i tabellen nedan.

Nationella linjen	2020	2021	2022	2023
Nybörjarplatser	150	175	200	200
Förstahandssökande	202	183	216	144
Lägsta medeltal	8,17	7,67	7,83	7,31
Andel utsocknes studerande av antagna (%)		17	20	28

Svenska dagvårds- och utbildningsnämnden har 22.3.2006 beslutat att den nedre gränsen för medeltal för antagning till Mattlidens gymnasium tills vidare är 7,00. Lägsta medeltalet för att bli antagen pågående läsår var 7,31 % vilket är det lägsta på dryga 10 år. En sänkning av medeltalet kan delvis förklaras med att man ökat nybörjarplatsernas antal.

Av eleverna som slutförde grundläggande utbildning på svenska i Esbo år 2023 inledde 83 % gymnasieutbildning. År 2022 och 2021 var motsvarande andel 84%.

Lägsta antagningsmedeltalet till de finskspråkiga gymnasierna i Esbo har varierat mellan 7,45–7,67 de senaste åren. Läsåren 2022–2023 och 2023–2024 reserverade den finska utbildningen plats inom den finskspråkiga gymnasieutbildningen i Esbo åt 66 % av årskullen som slutför den grundläggande utbildningen.

3304 elever slutför åk 9 i den grundläggande utbildningen antingen i finskspråkig skola i Esbo eller Grankulla. Antalet elever i finskspråkig HUX-utbildning som beaktas vid fastställandet av antal nybörjarplatser i de finskspråkiga gymnasierna är 100. Detta innebär att nybörjarplatsernas antal i de finskspråkiga gymnasierna i Esbo skulle vara 2113 och motsvarande antal i Grankulla 134. Nämnden för fostran

och lärande fattar beslut om antalet nybörjarplatser i de finskspråkiga gymnasierna i Esbo i november 2023.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Gymnasium

Nämnden Svenska rum 26.10.2023 § 80

§ 80

Utredning om behoven av verksamhetsställen för sektorn för fostran och lärande med tanke på investeringsprogrammet 2024–31

Beredning och upplysningar:

Helin Erkko

Westerlund Mia

Toivonen Auli

Högström Barbro

Näppä Roosa

fornamn.efternamn@esbo.fi

Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande

Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-Aho Harri

Nämnden Svenska rum antecknar för kännedom utredningen i redogörelsen om investeringsprogrammet och kommande utmaningar vid ordnandet av tjänster i sektorn.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Nämnderna har tidigare år haft möjlighet att studera investeringsprogrammet under hösten och yttra sig om det. Investeringsprogrammet publiceras som bilaga till budgeten senare på hösten och behandlas inte i nämnderna. Sektorn för fostran och lärande och dess resultatenheter vill dock delge nämnderna för kännedom utmaningar för tjänsteproduktionen i det gällande investeringsprogrammet.

Fullmäktige godkände budgeten för 2023 och ekonomiplanen för 2024–25 jämte bilagor på sitt möte 7.12.2022. Fullmäktiges förslag till hemställningar bordlades 7.12.2022 och behandlades på fullmäktigemötet 12.12.2022.

Till budgeten fogades en lista över lokalinvesteringar 2023–31. Beredningen av investeringsplanen baserades på riktlinjerna och målen i produktivitets- och anpassningsprogrammet En ekonomiskt hållbar stad. I programmet ingick en sänkning av investeringsnivån med 10 procent genom granskning av genomförandesätt, omfattning och kostnader till högst 250 miljoner euro per år i snitt under

investeringsperioden. I praktiken innebar detta att nya lokalprojekt har skjutits fram till slutet av programperioden, i huvudsak till 2031. De projekt som föreslagits av sektorerna, men inte platsat i programmet, finns i en förteckning över utredningsobjekt.

Det godkända investeringsprogrammet utgjorde grunden för förhandlingarna mellan sektorn för fostran och lärande och Esbo lokaler om beredningen av investeringsprogrammet 2024–2031. Före förhandlingarna med Esbo lokaler beredde sektorns resultatenheter tillsammans med sektorns serviceområde för lokaler sina förslag till investeringsplanen. Förslagen byggde primärt på ökningen av antalet kunder i olika områden. Sektorn lade inte fram några investeringsförslag på basis av de befintliga lokalernas tekniska skick. Vissa objekt diskuterades med Esbo lokaler utifrån enskilda observationer om deras tekniska skick.

Här redogörs för de projekt som resultatenheter och sektorn lagt fram för Esbo lokaler, med uppdaterade motiveringar.

Det nuvarande investeringsprogrammet

För närvarande pågår byggandet av många skolor och daghem, av vilka en betydande del fullbordas i år och nästa år. Daghemmens och skolornas tekniska skick försämrar och servicebehovet ökar. Med tanke på detta ingår dock från och med 2025 alldeles för få daghem och skolor i investeringsprogrammet. Lokalerna för lagstadgade tjänster bör prioriteras för om andra lokaler så att tjänsterna kan tryggas.

Vid nybyggnad och ombyggnad jämte eventuell utbyggnad bör en jämn rytm uppnås, så att det blir lättare att ordna tillfälliga, ersättande lokaler och så att detta inte är alltför besvärligt för enheternas verksamhet. Färdigställandet av lokalerna borde infalla i början av sommaren, varvid utrustningen, inredningen och finishen kan genomföras så att det inte orsakar betydande störningar.

De ökade kostnaderna för byggande och byggnadsmaterial bör beaktas när de objektspecifika kostnaderna preciseras i investeringsprogrammet. Risken för stigande byggkostnader ska inte täckas genom att minska objektets omfattning, vilket också skulle minska objektets servicekapacitet.

Uppmärksamhet bör fästas vid att undvika förseningar i kommande projekt. Förseningar leder lätt till att sektorn måste ty sig till dyra, tillfälliga, ersättande lokaler. Ersättningen för lokalerna och eventuella transporter samt inredning och utrustning av objekten ger upphov till betydande extra kostnader.

Under de sista åren av det nuvarande investeringsprogrammet infaller endast några ombyggnader av daghem. Om ombyggnaden fördröjs, påverkar eventuella obehandlade inneluftsproblem användarnas trivsel, hälsa och produktivitet. En senareläggning av brådskande ombyggnad av verksamhetsställen i dåligt skick utgör också en operativ och ekonomisk risk för verksamheten. Tillfälliga, ersättande lokaler är mycket svåra att ordna. De är kostsamma för sektorn, de försvårar verksamheten och de försämrar vardagen för barnens och elevernas familjer.

Objekt som är färdiga eller blir färdiga 2023**Objekt under byggnad eller planering (projektplan godkänd):**

- Utkikens daghem, sju grupper (+ sju finska grupper)
- Mattbergets daghem, ersättande daghem, gemensamma lokaler för Esbo arbis och Kultursmedjan.

Behovsutredningar som Svenska rum godkänt:

- Två daghem i Olars (16.8.2023). Hyresprojekt i offentlig-privat samverkan.

Objekt i investeringsprogrammet:

- Ombyggnad av Westends daghem år 2026–27

På basis av servicebehovet behövs dessutom:**Kavelängens bollplan**

I norra delen av kvarteret för Mattlidens skolcentrum har ett bostadskvarter planlagts. På nuvarande Mattlidens bollplan har en parkeringsanläggning planlagts. För Mattlidens behov har i stället Kavelängens bollplan planlagts. Kavelängens bollplan ska schemaläggas i investeringsprogrammet så att skolcentret har en plan i bruk under hela byggandet och därefter (2027–2028).

Mattlidens skolcentrum

Utvecklingen av Mattlidens skolcentrum kräver en detaljplan. Som grund för detaljplanen har förplanering utförts, så att detaljplanens möjliggörande av en senare utvidgning av skolcentrumet säkras.

För Mattlidens skolcentrum ingår ett planeringsanslag för förplanering till stöd för detaljplaneringen. Skolcentrumets kapacitet har redan utnyttjats och skolcentrumet är fullt. I enlighet med beslut av nämnden Svenska rum har antalet elever i gymnasiet ökat under de senaste åren. Byggnadernas tillgängliga kapacitet har inte ökat och kan inte ökas genom ändringsarbeten. Beträffande fel i strukturen och hustekniken som upptäckts i skolan anser användaren att objektet behöver en mer omfattande ombyggnad. Planeringen av en ombyggnad och utbyggnad av skolcentrumet i Mattliden ska inledas omedelbart så att genomförandet kan inledas efter att daghemmet och Smedjan har färdigställts. Vid planeringen ska det beaktas att det inte för finns tillräckligt stora ersättande lokaler för alla på en gång. Ombyggnaden måste alltså ske i etapper.

Beslutshistoria**Bilaga****Tilläggsmaterial****För kännedom**

Nämnden Svenska rum 26.10.2023 § 81

§ 81

Motion om att genom undervisning förebygga olägenheter som orsakas av att barn och unga använder smarttelefoner för mycket

Beredning och upplysningar:
Kilpeläinen Anna
Plosila Riina
Tuulosniemi Susan
Stark Elisa
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-Aho Harri

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen som svar på en motion av Henna Kajava och 13 andra ledamöter 12.6.2023 om att genom undervisning förebygga olägenheter som orsakas av att barn och unga använder smarttelefoner för mycket.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Henna Kajava och 13 andra ledamöter lämnade 12.6.2023 en motion där de föreslår att Esbo stads läroplan kompletteras så att barn och unga får lära sig självreglering och en kritisk attityd i användningen av digitala apparater och att man på så sätt lär dem skydda sig mot beroende och mot för riklig användning av apparaterna.

Utlåtandet har beretts i samarbete inom sektorn för fostran och lärande av finsk grundläggande utbildning, resultatenheten Svenska bildningstjänster, resultatenheten för finsk utbildning på andra stadiet och ungdomstjänster samt sektorstabens serviceområde förvaltning och utveckling. Esbo ungdomsfullmäktige hördes om ärendet 22.8.2023. Ungdomsfullmäktige understöder inte motionen, utan anser att ett effektivare sätt att ändra de ungas beteende och förbättra deras färdigheter inom livskontroll till exempel är att ge stöd i frågan åt familjer och vårdnadshavare. Ungdomsfullmäktige anser att lektioner som behandlar de dåliga sidorna med telefonberoende och sätt att behärska

det sannolikt inte kommer att nå målgruppen, det vill säga barn och unga. Utlåtandet behandlas av nämnden för fostran och lärande 11.10.2023 och av nämnden Svenska rum 26.10.2023.

I motionen konstateras att för mycket skärmtid i det skede då hjärnan formas påverkar hjärnans utveckling och att internationell statistik från flera källor tyder på att det finns ett tidsmässigt samband mellan smarttelefoner och psykiska problem bland unga. I utlåtandet nämns att i och med att digitala apparater blivit vanligare har kunskapsnivån bland barn och unga blivit svagare i skolämnen, barn och unga motionerar mindre och detta har en negativ inverkan på deras fysiska utveckling, samt att det är svårt för föräldrarna att se till att barnens och i synnerhet tonåringarnas användning av digitala apparater eller deras skärmtid hålls inom rimliga och rekommenderade gränser. På grund av detta föreslås det i motionen att Esbo stads läroplan kompletteras så att barn och unga får lära sig självreglering och intar en kritisk attityd i användningen av digitala apparater och att man på så sätt lär dem skydda sig mot beroende och för riklig användning av apparaterna samt andra saker som orsakar beroende. Som utgångspunkt för utvecklingen av självregleringen presenteras färsk forskning som gäller konsekvenserna av skadlig användning av smarttelefoner och sociala medier, medvetenhet om egenskaper som förekommer i spel och som kan orsaka beroende, samt utveckling av förmågan att lyssna på sig själv.

Motionen stöder Esbo stads vision om att vara en ansvarsfull och human föregångare, där det är bra för alla att lära och arbeta. Den stöder också fullmäktigeperiodens mål att även i fortsättningen vara Finlands ledande stad för inläring, där inlärningsresultaten är de bästa i Finland både inom den grundläggande utbildningen och inom utbildning på andra stadiet.

Läroplanernas mål och innehåll styr fostran och undervisning inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildningen. Utbildningsstyrelsen och Nationella audiovisuella institutet publicerade 8.6.2022 [kunskapsbeskrivningarna för digital kompetens](#) som gäller småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Beskrivningarna bildar en nationell referensram för digital kompetens, som också är en del av tjänsten [eGrunder](#). eGrunder omfattar de riksomfattande grunderna för läroplaner, examina och utbildningar samt Esbo stads läroplaner på stadsnivå samt skol- och gymnasievisa läroplaner. Till stöd för ibruktagandet av kunskapsbeskrivningarna av digital kompetens har det också publicerats handböcker, modeller, exempel och tips. I Esbo pågår dessutom projekten Digipolku och Digi-ilo, inom ramen för vilka de ämnesspecifika målen i Esbo stads läroplaner för den grundläggande utbildningen på finska och svenska länkas till kunskapsbeskrivningarna för digital kompetens för att underlätta lärarnas arbete. I skolorna lär sig eleverna också allmänt att styra sitt agerande, bland annat genom övningar där de får slappna av eller stanna upp samt genom att skolan erbjuder dem separata tysta rum där de kan slappna av. Detta är också

nyttigt med tanke på förmågan att hantera användningen av smartapparater.

De gällande läroplanerna, kunskapsbeskrivningarna för digital kompetens som stöder genomförandet av riktlinjerna i läroplanerna för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, samt de nationella riktlinjerna för mediefostran bidrar till att lära barn och unga självreglering och ett kritiskt förhållningssätt vid användning av digitala apparater. Därför är det inte nödvändigt att komplettera Esbo stads läroplaner i frågan. Lärarna kan påminnas om hur viktigt detta aktuella ämne är.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite lasten ja nuorten älypuhelinien liikakäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin
- Espoon nuorisovaltuuston lausunto lasten ja nuorten älypuhelinien liikakäytön haittojen ehkäisemiseksi opetuksen keinoin
- Exempel på undervisning i självreglerande färdigheter och kritiskhet i användningen av digitala apparater

För kännedom

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 76, § 77, § 78, § 80, § 81

Förbud mot ändringssökande

I ovan nämnda beslut som gäller endast beredning eller verkställighet får ändring inte sökas enligt (410/2015) 136 § i kommunallagen.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 79

Anvisningar om hur man begär omprövning

Den som är missnöjd med detta beslut kan begära omprövning skriftligt. Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär hos domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras av:

- den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), och
- kommunmedlemmar
- de kommuner som är parter i avtalet och deras kommunmedlemmar i fråga om beslut av kommunernas gemensamma organ.

Tidsfrist för begäran om omprövning

Omprövning ska begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska lämnas in hos Esbo stads registratur senast under tidsfristens sista dag innan registraturen stänger.

En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

En kommunmedlem anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet. Dagen för offentliggörandet av beslutet kan kontrolleras hos den som bereder beslutet.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för begäran om omprövning. Om den sista dagen för omprövningsbegäran infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får omprövning begäras den första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Myndigheten som omprövning begärs av är Nämnden Svenska rum.

Inlämnande av omprövningsbegäran

Besöksadress: Brogatan 11, Köpcentret Entresse, tredje våningen
Tjänstetid: mån–fre kl. 8.00–15.45
Postadress: PB 1
02070 ESBO STAD
E-post: kirjaamo@espoo.fi
Fax: +358-(0)9-816 22495
Växel: +358-(0)9-81621

Omprövningsbegärans form och innehåll

Omprövning ska begäras skriftligt. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I omprövningsbegäran ska uppges:

- det beslut i vilket omprövning begärs
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs.

I omprövningsbegäran ska dessutom uppges namnet på den som har begärt omprövning samt personens hemkommun, postadress och telefonnummer.

Om omprövningsbeslutet får delges som ett elektroniskt meddelande ska också e-postadress uppges.